

Cyngor Caerdydd - Mai 2026

Arholiad CDLI Newydd Caerdydd

Sesiwn Gwrandawriad 12
Trafnidiaeth

Datganiad Cyngor HS12.01
ewn Ymateb i Gwestiynau'r
Arolygwyr yn ID08I

www.cdllcaerdydd.co.uk

02920 872087

CDL@caerdydd.gov.uk

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg/
This document is available in English

Cyngor Caerdydd
Cynllun Datblygu Lleol Newydd
Archwiliad

Sesiwn Gwrandawriad 12 – 09.30-13.00, 30 Mehefin 2026

Rhithwir

Trafnidiaeth

Mater - A fydd strategaeth a pholisïau'r CDLI yn cyflawni'r targed sef y bydd 75% o'r holl deithiau yn cael eu gwneud trwy ddefnyddio dulliau trafndiaeth gynaliadwy erbyn 2030?

1. Agor a chyflwyniadau

Yn gyffredinol, dros gyfnod y Cynllun, mae hyn yn cynrychioli tua 50% o'r holl gartrefi newydd i gael eu codi ar safleoedd tir llwyd a 50% i gael eu codi ar safleoedd maes glas. Bydd yr ymagwedd hwn yn gwneud cyfraniad sylweddol i gyrraedd y targed o 75%, oherwydd mae'n canolbwyntio datblygiad mewn dwyseddau uwch gyda defnyddiau cymysg lle mae'r angen i deithio yn cael ei leihau a lle mae teithio cynaliadwy yn haws. Yn y safleoedd maes glas, mae'r datblygiad defnydd cymysg dwysedd uchel a darparu dewisiadau amgen ar ffurf trafndiaeth gynaliadwy hefyd yn cefnogi cyflawni'r targed.

Mae'r Cyngor yn gyfrifol am reoli gweithrediad y rhwydwaith ar ran yr holl ddefnyddwyr a'u hanghenion ac mae'r Papur Gwyn Trafnidiaeth yn amlinellu'r gwelliannau trafndiaeth sydd eu hangen. Fodd bynnag, ni ellir cyflawni gweledigaeth y Cyngor ar gyfer trafndiaeth gynaliadwy heb gydweithrediad yr holl ddefnyddwyr priffyrdd, gan gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i ddatblygwyr ac ymgeiswyr ar gyfer cynigion cynllunio, trigolion lleol, grwpiau diddordeb lleol, a chwmnïau preifat. Mae'r holl welliannau i'r rhwydwaith trafndiaeth yn annog pobl allan o geir ac i ffyrdd o deithio sy'n well i'r amgylchedd er mwyn cyrraedd y targed lle bydd 75% o'r holl deithiau a wneir drwy ddulliau trafndiaeth gynaliadwy erbyn 2030. Bydd holl ddefnyddwyr y rhwydwaith yn elwa o gael llai o dagfeydd a ddaw yn sgil hynny. Fel prifddinas Cymru, mae Caerdydd yn ffocws ar gyfer cyflogaeth, manwerthu, hamdden, diwylliant a thwristiaeth. Mae gan Gaerdydd uchelgais i ddod yn ddinas beicio a theithio gynaliadwy o'r radd flaenaf gyda gwell ansawdd aer, llai o dagfeydd a gwell ardaloedd cyhoeddus. Mae Papur Gwyn Trafnidiaeth Caerdydd yn gosod y targed i 75% o'r holl deithiau gael eu gwneud trwy foddau teithio cynaliadwy erbyn 2030. Er mwyn cyflawni'r uchelgais hwn efallai y bydd gofyn ail-flaenoriaethu'r gofod ffyrdd i hyrwyddo moddau symud, cerdded, beicio a thrafnidiaeth gyhoeddus sy'n gynaliadwy.

2. Trafnidiaeth gynaliadwy

2.1 A yw'r dyraniadau yn Ardaloedd 9 – 12 Lloneirwg, Porth Caerdydd (H2.3), Doc y Rhath (H2.4) a Phorth Teigr a Phentir Alexandra (H2.5) yn cydymffurfio â Pholisïau T1 a T4?

Ymateb:

- a) Mae'r Adroddiad Cynaliadwyedd Terfynol dyddiedig Ionawr 2025 yn cynnwys ystyriaethau trafndiaeth yn yr Aseiad Cynaliadwyedd Integredig (ISA) ar y safleoedd ymgeisiol hyn a grynhoir ym Mhapur Technegol Cefndir Rhif 10 Aseiad Safle Ymgeisiol, Atodiad 1.
- b) Yn unol a pholisi T1 bydd y datblygiadau hyn yn gwella'r Rhwydwaith Teithio Llesol presennol a gwneud y gorau o botensial Caerdydd ar gyfer llwybrau pellach, drwy sicrhau bod nodweddion dylunio a chyfleusterau yn cael eu cynnwys sy'n ei gwneud hi'n hawdd ac yn ddiogel i bobl gerdded a beicio ar gyfer teithiau bob dydd yn hytrach na theithio mewn car.
- c) Yn unol â pholisi T4 bydd yr holl ddatblygiadau hyn yn mynd i'r afael â'u galw o ran teithio a'u heffeithiau (trwy ddarparu Aseidiadau Trafnidiaeth a Chynlluniau Teithio priodol), gyda'r nod o leihau dibyniaeth ar y car preifat, yn unol â'r polisi cenedlaethol. Bydd datblygiadau yn gwneud darpariaeth mynediad, parcio a chylchrediad boddhaol yn enwedig i gerddwyr, beicwyr, defnyddwyr trafndiaeth gyhoeddus, gwasanaethu, pobl â nam ar symudedd a chefnogi cerbydau trydan. Gall hyn gynnwys gwelliannau i deithio llesol neu wasanaethau trafndiaeth gyhoeddus trwy gyfraniadau Adran 106. Bydd pob darpariaeth o'r fath yn osgoi niwed annerbyniol i ddefnydd a gweithrediad diogel ac effeithlon o'r ffordd, trafndiaeth gyhoeddus a rhwydweithiau a llwybrau symud eraill. Os bydd datblygiad yn arwain at gynnydd sylweddol mewn traffig, rhaid darparu Cynllun Teithio manwl sy'n amlinellu camau i annog teithio llesol a dulliau trafndiaeth cynaliadwy (fel cerdded, beicio a thrafnidiaeth gyhoeddus). Dylai'r cynllun hefyd gynnwys darpariaethau i fesur gweithrediad ac effaith y cynllun.
- d) Mae'r holl ddatblygiadau newydd wedi'u cynllunio i gynnwys athreiddedd cerddwyr/beiciau ac integreiddio â rhwydweithiau teithio llesol cyfagos. Mae gofal tebyg wedi'i gymryd, a bydd yn parhau i gael ei gymryd, wrth ystyried safleoedd datblygu mawr a strategol i sicrhau bod cyfleusterau teithio llesol addas yn cael eu hymgorffori a'u hintegreiddio i'w dyluniadau. Mae'r cyfleusterau'n cynnwys llwybrau beicio pwrpasol, troedffyrdd a llwybrau troed diogel, lonydd blaenoriaeth bysiau, gatau bysiau blaenoriaeth bysiau, safleoedd bysiau (uchafswm o 400m ar gyfer pob annedd), isafswm parcio beiciau yn ofynnol ar gyfer pob annedd neu ddatblygiad arall (fel y nodir yn CCA Rheoli Effeithiau Trafnidiaeth Caerdydd).
- e) Fel y nodir ym Mhapur Gwyn Trafnidiaeth Caerdydd 2019, nod Caerdydd yw cyflwyno dolen feicio gyflawn o amgylch canol y ddinas a fydd yn cysylltu â chwe beicffordd ar draws y ddinas. Yn ogystal â Llwybr 8 y Rhwydwaith Beicio

Cenedlaethol sy'n mynd trwy Gaerdydd, mae sawl beicffordd yn cael eu datblygu a fydd yn cefnogi mynediad i'r safleoedd yr holwyd yn eu cylch (yn benodol Llwybrau Beicio 1, 2 a 3). Mae'r llwybrau yn cynnwys;

- Beicffordd 1: Canol y ddinas i Cathays, Ysbyty Athrofaol Cymru, Gorsafoedd Trên y Mynydd Bychan Uchel ac Isel, a Safle Datblygu Strategol Gogledd-ddwyrain Caerdydd
- Beicffordd 2: Canol y ddinas i Adamsdown, parciau manwerthu Heol Casnewydd, Tredelerch, Llanrhymni a Pharc Busnes Llaneirwg;
- Beicffordd 3: Canol y Ddinas i Fae Caerdydd
- Beicffordd 4: Canol y ddinas i Landaf, Danescourt a Safle Datblygu Strategol y Gogledd-orllewin;
- Beicffordd 5: Canol y Ddinas i Lan-yr-afon, Trelái a Chaerau.

f) Anogir osgoi defnyddio cerbydau preifat hefyd drwy weithredu'r safonau parcio ceir uchaf (a nodir yn CCA Rheoli Effeithiau Trafnidiaeth Caerdydd).

g) Mae angen isafswm o ran darpariaeth parcio cerbydau trydan, gweithredol a goddefol, ym mhob datblygiad newydd. Bydd angen i bob man parcio preswyl pwrpasol ddarparu cyfleusterau gwefru cerbydau trydan goddefol. Bydd pob maes parcio cyhoeddus/masnachol yn darparu cyfleusterau gwefru gweithredol ar 10% o'r baeau maes parcio (yn unol â chanllawiau LIC) a 30% yn ddarpariaeth oddefol.

2.2A yw Polisi T1 yn gwneud digon i sicrhau bod datblygiad yn integreiddio â llwybrau troed a beicffyrdd presennol? (Cymdeithas Ddinesig Caerdydd, 111)

Ymateb:

a) Yn unol a pholisi T1 bydd unrhyw ddatblygiad yn gwella ac yn integreiddio â'r Rhwydwaith Teithio Llesol presennol a manteisio ar botensial Caerdydd ar gyfer llwybrau pellach, drwy sicrhau bod datblygiadau yn cynnwys nodweddion dylunio a chyfleusterau sy'n ei gwneud hi'n hawdd ac yn ddiogel i bobl gerdded a beicio ar gyfer teithiau bob dydd yn hytrach na theithio mewn car.

b) Mae'r holl ddatblygiadau newydd wedi'u cynllunio i gynnwys athreiddedd cerddwyr/beicio ac integreiddio â rhwydweithiau teithio llesol cyfagos. Mae gofal tebyg wedi'i gymryd, ac fe fydd yn parhau i gael ei gymryd, wrth ystyried safleoedd datblygu mawr a strategol i sicrhau bod cyfleusterau teithio llesol addas yn cael eu hymgorffori a'u hintegreiddio i'w dyluniadau.

c) Lle bo'n briodol, efallai y bydd angen cyfraniadau Adran 106 i gefnogi'r integreiddio â'r rhwydwaith Teithio Llesol.

2.3A yw ffordd gyswllt Dwyrain y Bae yn cyd-fynd ag Adolygiad Ffyrdd Llywodraeth Cymru? (Cymdeithas Ddinesig Caerdydd, 111)

Ymateb:

a) Ystyriodd Panel Adolygu Ffyrdd Llywodraeth Cymru 51 o gynlluniau ffyrdd posibl gan gynghori bod 17 o gynlluniau yn gyson â'r cyfeiriad polisi newydd a ddiffinnir yn Strategaeth Drafnidiaeth Cymru. Ystyriodd y Panel Adolygu Ffyrdd argymhellion Coridor Dwyreiniol Caerdydd WelTAG 1 ac mae'n cefnogi cynigion ymyrraeth ar gyfer Ffordd Rover a fyddai'n cynnwys adlinio Ffordd Rover i ddarparu ar gyfer defnyddiau tir presennol, newidiadau lleol i gynllun cyffyrdd, darpariaeth ar gyfer teithio llesol, a mesurau i wella diogelwch Cerbydau Nwyddau Trwm.

b) Yn yr Adroddiad Dyfodol Buddsoddi mewn Ffyrdd yng Nghymru, gwnaeth y Panel yr argymhelliad canlynol:

"Gallai Llywodraeth Cymru barhau i gefnogi astudiaeth Coridor Trafnidiaeth Dwyrain Caerdydd, gan y gallai leihau milltiroedd ceir a chefnogi newid moddol i deithio llesol a thrafnidiaeth gyhoeddus. Ni ddylai unrhyw waith priffyrdd sy'n rhan o'r pecynnau wrth fynd ymlaen gynyddu capasiti ceir preifat."

c) Gellir crynhoi manylion yr ystyriaeth a gynhwysir yn Atodiad 9 – Coridor Dwyreiniol Caerdydd – o'r Adroddiad ar Ddyfodol Buddsoddi mewn Ffyrdd yng Nghymru fel a ganlyn:

"Mae un o'r pum pecyn, 'ymyraeth is' Coridor Priffordd Ddwyreiniol y Bae yn effeithio ar Ffordd Rover, heol un lôn gerbydau mewn ardal ddiwydiannol sy'n cario llawer iawn o draffig nwyddau. Nid yw'r cynllun wedi'i ddatblygu'n llawn eto ac felly mae'n anodd dod i farn ynghylch a fyddai'n gyson â'r polisi presennol. Gallai olygu ailalinio'r ffordd i ddarparu ar gyfer estyniad datblygiadau presennol; addasiadau cyffordd i flaenoriaethu symudiadau traffig strategol o'r dwyrain i'r gorllewin; a darparu llwybr teithio llesol. Mae'r Panel o'r farn y gallai ailalinio i ddarparu ar gyfer defnyddiau tir presennol, mân newidiadau i gynllun cyffyrdd, darpariaeth ar gyfer teithio llesol, a mesurau i wella diogelwch Cerbydau Nwyddau Trwm fod yn gyson â'r polisi cyfredol. Fodd bynnag, mae potensial hefyd i'r cynllun arwain at fwy o alw, ac felly cynyddu allyriadau carbon. Ni ddylai unrhyw addasiadau priffyrdd neu gyffyrdd gynyddu capasiti ar gyfer ceir preifat, gan na fyddai hyn yn gyson â nod Llywodraeth Cymru i leihau milltiroedd ceir y pen."

d) Mae Cyswllt Dwyreiniol y Bae o fewn rhan o'r rhwydwaith ffyrdd sy'n cael ei gyfyngu gan gyfyngiadau capasiti ar y cyffyrdd a'r cysylltiadau strategol â'r A48 a'r A4232. Felly, mae unrhyw gynnydd sylweddol mewn traffig yn annhebygol. Mae dyluniad y cynllun yn gyson â'r ymagwedd polisi o beidio â chynyddu capasiti priffyrdd.

2.4A ddylai'r CDLI nodi a gwarchod safleoedd ar gyfer gorsafoedd newydd yn Heol y Crwys, Butetown, Parc Caerdydd, Melin Trelái, Parc y Rhath, Gabalfa, Heol Casnewydd a Stryd Pen y Lanfa. (Robert Murray, 115)

Ymateb:

- a) Mae Trafnidiaeth Rheilffyrdd yn rhan fawr o raglen drafnidiaeth ehangach Metro Caerdydd (Canolog). Mae Trafnidiaeth Cymru (TC) yn gwneud gwelliannau sylweddol i drafnidiaeth rheilffyrdd, gan gynnwys;
- gwaith i drawsnewid Llinellau Craidd y Cymoedd;
 - cyflawni argymhellion yr Arglwydd Burns a Chomisiwn Trafnidiaeth De-ddwyrain Cymru;
 - gwneud gwelliannau i brif linell De Cymru; a
 - gweithredu Metro De Cymru.
- b) Mae Polisi T6 yn cefnogi datblygiad Metro De Cymru sy'n ymgorffori rhwydwaith o lwybrau a gwasanaethau trafndiaeth gyhoeddus integredig yng Nghaerdydd ac sy'n cysylltu'r ddinas â rhanbarth ehangach de-ddwyrain Cymru. Yn unol â pholisi T5 sy'n darparu cymorth ar gyfer pob math o gyfnewidfa drafnidiaeth, gan gynnwys gorsafoedd rheilffordd i gefnogi newid moddol. Bydd pob gorsaf newydd yn cadw at y gofynion dylunio a nodir ym mholisi T3.
- c) Mae dogfen bolisi'r CDLI (Polisi T3) yn cefnogi'r gorsafoedd newydd a nodwyd ym Mhapur Gwyn Caerdydd ac yn clustnodi bod gorsafoedd newydd i'w darparu yn; Sgwâr Loudon (Butetown), Heol y Crwys, Parc y Rhath; Gabalfa; Parc Fictoria (Melin Trelái), Felindre, Doc y Rhath, Stryd Pen y Lanfa, y Sblot a Heol Casnewydd. Mae'r polisi hefyd yn nodi cyflawni gorsaf brif reilffordd newydd yn Parc Caerdydd yn Llaneirwg.
- d) Mae Polisi t6 yn ategu Polisi SP19 gan gynnig cefnogaeth ar gyfer cyflawni'r 'Metro' yn y dyfodol a sut y gall y Cyngor, trwy reolaethau a arferir drwy'r broses rheoli datblygu, sicrhau seilwaith sy'n ffurfio rhan o'r rhwydwaith i ddiogelu yr aliniad llwybrau, opsiynau moddau teithio posibl a gofynion gofod ffisegol ar gyfer llwybrau/coridorau'r 'Metro' yn y dyfodol. Mae'r polisi hefyd yn gosod sail ar gyfer gwrthsefyll datblygiadau a fyddai'n atal neu'n cyfaddawdu gallu cyflwyno llwybr 'Metro' yn y dyfodol.
- e) Ar ôl nodi pwysigrwydd y gorsafoedd rheilffordd newydd i bolisiau'r Cyngor, ni ellir eu nodi ar y Map Cynigion, gan eu bod i'w darparu gan TC. Fodd bynnag, dangosir yr holl leoliadau llwybrau a gorsafoedd arfaethedig ar y Map Cyfyngiadau fel y gellir diogelu eu lleoliadau yn unol â Pholisi T6.

3. Camau Gweithredu